

**Lucruri de care merită să ne amintim:
Femeia care a surprins durerea
Rusiei**

*Douglas Murray **

Anna Akhmatova a scris despre cele mai întunecate zile ale poporului său, când a fost prins în mijlocul mângâierii secolului XX.

Femei cercetează consecințele bombardamentului german asupra Leningradului în 1942. (Fotografie realizată de D. Trakhtenberg via Getty Images)

Istoriografia celui de-al Doilea Război Mondial s-a schimbat radical. Nu mai există nicio istorie a conflictului care să nu aducă un omagiu deplin sacrificiului incredibil de pe frontul de est. S-a știut dintotdeauna despre acest lucru, dar din cauza Războiului Rece, exista o convingere - în Occident - că războiul a fost câștigat în esență de aliații occidentali. Ceea ce, deși adevărat, nu era tot adevărul.

Când arhivele rusești s-au deschis și apoi s-au închis în anii 1990, o parte din acel adevăr complet a ieșit la iveală. Traducerea în limba engleză a operei scriitorului sovietic Vasili Grossman a ajutat foarte mult la înțelegerea vastului sacrificiu rusesc.

Dacă cineva a înregistrat experiența sovietică din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, acela a fost artistul rus.

Dmitri Șostakovici a surprins războiul în sunet. Când Simfonia sa nr. 7 (supranumită "Leningrad") a fost difuzată, în 1942, pe difuzoare la trupele germane care asediau orașul, se spune că un comandant german a comentat că ar fi fost imposibil să învingă un asemenea popor.

Desigur, artiștii ruși precum Șostakovici au trebuit să supraviețuiască nu doar naziștilor, ci și regimului lui Stalin. Mulți - de exemplu, poezii **Vladimir Mayakovsky și Osip Mandelstam** - nu au supraviețuit. Cei care au supraviețuit au trecut prin suferințe inimaginabile pentru artiștii din Occident.

Unul dintre marii poeți ai secolului, **Marina Tsvetaeva**, avea 20 de ani în momentul Revoluției ruse din 1917. Fiica ei a murit de foame, ea însăși a fugit din țară și, la întoarcere, soțul ei a fost împușcat, cealaltă fiică a fost trimisă într-un lagăr de prizonieri, iar fiul ei a fost ucis pe front. Marina s-a spânzurat.

Privarea și devastarea din acea țară sunt aproape imposibil de înțeles.

În afara Rusiei, cea mai cunoscută poetă care a transmis această angoasă a fost Anna Akhmatova. Lucrarea ei "Requiem", în special, vorbește despre acele zile cele mai întunecate, când poporul rus a fost prins chiar în mijlocul mângâierii secolului XX.

Ca orice lucrare în traducere, "Requiem" este greu de reținut, dar aş sugera că deschiderea ei este de neuitat, dacă nu este ușor de făcut pe de rost. În orice caz, nimeni care a citit-o nu-și poate scoate imaginea din cap.

Marina

Am citit-o pentru prima dată pe Akhmatova în adolescență și, într-un an, am cerut părinților mei, de Crăciun, o copie a operelor ei. Dar nu doar poezia lui Akhmatova, ci și o anumită poveste despre poetă mi-a rămas întipărită în memorie.

În noiembrie 1945, istoricul ruso-britanic al ideilor Isaiah Berlin, pe atunci prim-secretar al ambasadei britanice la Moscova, a vizitat Leningradul, pe care nu-l mai văzuse de când fugise din oraș în 1920, pe când era copil.

În timp ce se afla în Leningrad, Berlin s-a oprit la o librărie și a intrat într-o discuție despre poezii locale. Omul din librărie a menționat-o pe Akhmatova. Berlin nu mai auzise nimic despre ea de la Primul Război Mondial, cu trei decenii mai devreme.

"Mai trăiește Akhmatova?" a întrebat Berlin.

"Da, da, desigur", a spus omul din librărie. "Locuiește nu departe de aici."

Și așa a fost că Isaiah Berlin a reușit să o întâlnească. Întâlnirea a fost întreruptă, la început, de apariția nefericită și în stare de ebrietate a fiului lui Winston Churchill, Randolph, care se afla și el la Leningrad. Churchill, un jurnalist, auzise că Berlin se afla în oraș și l-a urmărit, strigând după Berlin ca într-o curte din Oxford.

În ciuda acestei întreruperi - care i-a cauzat probleme lui Akhmatova cu autoritățile - ea și Berlin au reușit să aibă o conversație memorabilă, rămânând treji toată noaptea vorbind despre literatură, filozofie și lumea ideilor.

După aceea, Akhmatova a spus că Berlin i s-a părut un "oaspete din viitor". Nu voi putea uita niciodată această imagine - faptul că, după toți anii de teroare, poeta găsea ideea de a discuta liber despre idei ca fiind inimaginabil de futuristă.

Dar bineînțeles că a făcut-o. Primul ei soț fusese executat de poliția secretă în 1921. Cel de-al treilea soț și fiul ei au petrecut mulți ani în Gulag, iar ea a stat la coadă luni întregi pentru a încerca să le trimită colete.

Timp de zeci de ani, a fost în defavoarea oficială a autorităților. Poezii care s-au asociat cu ea - inclusiv Boris Pasternak și, mai târziu, Joseph Brodsky - și-au asumat un anumit risc. Dar ea a trăit prin toate acestea - murind în 1966, la mult timp după ce Stalin a dispărut de pe scenă.

La fel de important, ea a consemnat cum a fost - și niciodată mai bine decât în prefața celei mai mari opere a ei, "**Requiem**".

Ea începe cu un poem de patru rânduri:

"Neînduplecată de farmecul cerurilor străine,

de azilul din orașele îndepărtate, eu

Am ales să rămân cu poporul meu: unde

Catastrofa i-a condus, eu am fost acolo.

Apoi, ea continuă să își spună povestea:

În anii teribili ai terorii lui Iezhov, am petrecut șaptesprezece luni la coadă în fața închisorilor din Leningrad. Cu o ocazie, cineva m-a "recunoscut". Era o femeie care stătea lângă mine la coadă, cu buzele de o culoare albăstruie și care, bineînțeles, nu-mi mai auzise niciodată numele. Și acum, trezindu-se din acea stare de amorțeală care ne caracteriza pe toți, m-a întrebat în liniște (căci toată lumea vorbea în șoaptă în acele zile):

"Și poți să scrii despre asta?"

Iar eu i-am răspuns:

"Pot."

Și atunci, ceva asemănător unui zâmbet a pâlpâit pe ceea ce fusese odată fața ei.

NOTE

* **Douglas Murray** (născut la 16 iulie 1979) este un autor și comentator politic britanic. A fondat Centrul pentru Coeziune Socială în 2007, care a devenit parte a Societății Henry Jackson, unde a fost director asociat din 2011 până în 2018. În prezent, este editor asociat al revistei conservatoare britanice de politică și cultură The Spectator.

Murray este cel mai bine cunoscut pentru criticile sale la adresa imigrației și a islamului. Printre cărțile sale se numără Neoconservatorismul: Why We Need It (2005), The Strange Death of Europe: Immigration, Identity, Islam (2017), The Madness of Crowds: Gender, Race and Identity (2019) și The War on the West (2022).

Opiniile și ideologia lui Murray au fost descrise ca fiind islamofobe, legate de ideologiile politice de extremă dreapta, și de promovarea ideilor de extremă dreapta, cum ar fi teoriile conspirației Eurabia, Marea Înlocuire și marxismul cultural.

SAGA 2024

VIA MAX TZINMAN